

**AWB – ADVIESCOMMISSIE PS<sup>1</sup>**

**Aan:** Provinciale Staten van Utrecht  
**Onderwerp:** Advies inzake het bezwaarschrift van de heer Baars uit Vianen tegen het Strategisch Grondplan taakgebonden aankopen Agenda Vitaal Platteland van 19 mei 2008, nummer 2008INT219189  
**Datum:** 26 augustus 2008  
**Nummer:** 2008INT228692

---

**1. Achtergronden van het geschil**

Op 19 mei 2008 hebben Provinciale Staten het “Strategisch Grondplan taakgebonden aankopen Agenda Vitaal Platteland” vastgesteld. Daarin is besloten dat het onteigeningsinstrument kan worden toegepast bij de verwerving van gronden voor de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur.

De boerderij van de heer Baars is in 2005 opgenomen in het Natuurgebiedsplan Uiterwaarden Vianen. In zijn beroep hiertegen bij de Rechtbank, is door de provincie aangegeven dat aankoop voor de EHS slechts op vrijwillige basis zou plaatsvinden. De heer Baars is van mening dat door de vaststelling van het Strategisch Grondplan de provincie zich niet houdt aan de toezegging die tijdens de behandeling van het beroep is gedaan.

**2. Procedurele aspecten**

Op 19 mei 2008 hebben Provinciale Staten besloten het Strategisch Grondplan taakgebonden aankopen Agenda Vitaal Platteland vast te stellen (kenmerk besluit: 2008INT219189).

Tegen deze beslissing heeft de heer G.A.J. Baars, wonend op het adres Buitenstad 69, 4132 AB Vianen (hierna te noemen: reclamant), bij brief van 27 juni 2008, ontvangen op 1 juli 2008 een bezwaarschrift ingediend.

Op grond van artikel 7:3 onderdeel a van de Algemene wet bestuursrecht (kennelijke niet-ontvankelijkheid) is afgezien van het horen van reclamant.

**3. De bezwaren**

Reclamant brengt – samengevat - de volgende bezwaren naar voren:

De boerderij van reclamant is opgenomen in het Natuurgebiedsplan Uiterwaarden Vianen dat Gedeputeerde Staten op 27 september 2005 hebben vastgesteld. Reclamant heeft daartegen beroep ingesteld bij de rechtbank. Bij dit beroep is van provinciezijde aangevoerd dat de verwerving van gronden voor de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur slechts op vrijwillige basis zou plaatsvinden. In het nu vastgestelde Strategisch Grondplan is besloten om het onteigeningsinstrument toe te passen bij de realisering van de EHS. Reclamant is van mening dat de provincie zich door de vaststelling van het plan niet houdt aan de toezegging dat verwerving slechts op vrijwillige basis plaats zal vinden.

---

<sup>1</sup> Ingesteld bij besluit van 15 september 1993, Provinciaal blad nr. 35 van 1993, houdende vaststelling van de Verordening houdende regeling van de bezwaar- en beroepsprocedures (Verordening bezwaar en beroep provincie Utrecht 1994)



#### 4. De overwegingen van de commissie

##### 5.1 Ontvankelijkheid

Ingevolge artikel 1:3, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt onder een besluit - waartegen op grond van artikel 7:1 in samenhang met artikel 8:1 van die wet een bezwaarschrift kan worden ingediend- verstaan: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Er is sprake van een rechtshandeling als de handeling gericht is op rechtsgevolg.

Het bezwaar is gericht tegen het onderdeel van het Strategisch Grondplan taakgebonden aankopen Agenda Vitaal Platteland (AVP), waarin is uitgesproken dat voor de realisering van de Ecologische Hoofdstructuur tot onteigening kan worden overgegaan als minnelijke verwerving niet tot het gewenste resultaat leidt.

Het Strategisch Grondplan AVP volgt op de gebiedsprogramma's van de Agenda Vitaal Platteland 2007-2013 (AVP) die Provinciale Staten in december 2007 hebben vastgesteld. In de gebiedsprogramma's zijn o.a. ambities opgenomen voor realisering van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aan de hand van de taakstelling die tussen het Rijk en de provincie zijn afgesproken.

In het Strategisch Grondplan AVP is de strategie bepaald voor de verwerving van de gronden ter realisering van de ambitie. In het plan is een grondverwervingstrategie op volledig vrijwillige basis, vergeleken met een strategie waarbij in speciaal aangewezen gebieden in het uiterste geval onteigening kan worden toegepast. Er is gekozen voor de tweede variant omdat dit de meest reële kans geeft op realisering van de afgesproken taakstelling. Verwacht wordt dat onteigening in de praktijk nauwelijks zal plaatsvinden. Gevolg van de mogelijkheid van onteigening is dat agrariërs volledig schadeloos kunnen worden gesteld.

De aanwijzing van de gebieden waar in het uiterste geval onteigend kan worden, is niet gebeurd in het Strategisch Grondplan. Dit zal gebeuren in per gebied vast te stellen aankoopstrategieplannen aan de hand van haalbaarheidsstudie naar de uit te voeren projecten. De aankoopstrategieplannen worden opgesteld door de gebiedscommissies AVP. De vaststelling van de aankoopstrategieplannen gebeurt door Gedeputeerde Staten.

Alvorens tot onteigening kan worden overgegaan dient door de onteigenende partij voldoende onderhandeld te zijn met de belanghebbende over de minnelijke verwerving van de benodigde gronden. Indien deze onderhandelingen vruchteloos blijven, kan als "ultimum remedium" de onteigening worden ingezet.

De procedure van onteigening kan pas starten als er een planologische grondslag is of als de procedure voor het verkrijgen van een planologische grondslag is gestart. Deze planologische basis is meestal een bestemmingsplan maar kan op basis van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening ook op basis van een door de provincie vast te stellen inpassingsplan plaatsvinden of op basis van een landinrichtingsplan.

De onteigeningsprocedure bestaat uit een administratieve fase en een gerechtelijke fase. In de administratieve fase dient door de overheid aangetoond worden dat de onteigening gerechtvaardigd is. Dit gebeurt door het nut, de noodzaak, de urgentie en het algemene belang aan te tonen. De administratieve fase mondt uit in een Koninklijk Besluit (KB).

Op grond van het KB kan de gerechtelijke fase worden gestart. Het uiteindelijke resultaat van deze fase is het onteigeningsvonnis welke leidt tot overschrijving van de eigendom op naam van de onteigenaar en het vaststellen van de schadeloosstelling.

Uit het voorgaande blijkt dat de vaststelling van het Strategisch Grondplan slechts de mogelijkheid opent dat in de toekomst in gevallen waar dit nodig wordt geacht, tot onteigening wordt overgegaan voor realisering van de Ecologische Hoofdstructuur. Het plan zelf brengt geen verandering in enige

rechtspositie. Dit komt pas aan de orde in besluitvorming ter uitvoering van het plan. In dat geval wordt er in de jurisprudentie vanuit gegaan dat de vaststelling van het plan niet is gericht op rechtsgevolg. Om die reden is er geen sprake van een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar kan worden gemaakt.

De commissie acht het bezwaar daarom kennelijk niet-ontvankelijk. In verband daarmee is op grond van artikel 7:3 onderdeel a van de Algemene wet bestuursrecht is afgezien van het horen van reclamant.

Aangezien het bezwaar niet ontvankelijk is, gaat de commissie niet in op de inhoud van het bezwaar. Of ontteigening ten aanzien van reclamant daarwerkkelijk aan de orde komt is niet zeker. Hiervoor is nog nadere besluitvorming noodzakelijk. Bij toekomstige besluiten waartegen wel bezwaar en beroep openstaat, kan reclamant zijn bezwaar aan de orde stellen.

## **6. Het advies van de commissie**

Gelet op het bovenstaande adviseert de commissie Provinciale Staten om:

1. Het bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren.
2. Voor de motivering van de beslissing op bezwaar met toepassing van artikel 3:49 van de Awb, te verwijzen naar dit advies van de commissie.

Aldus vastgesteld door mevrouw mr. W.N. Herweijer (voorzitter), mw. H. Nap (lid), mw. mr. K.J. Fokker (lid), mw. drs. E. Dijk-Osseweijer (lid), mw. A. Jonkers-Cornelisse (lid), dhr. J. Fastl (lid), dhr. ir. M. Snyders (lid),

Namens de Awb Adviescommissie PS,

mw. mr. J. Uitdewilligen  
(secretaris)